

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/5/2019
Identifikačné číslo spisu: 5118204104
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5118204104.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C.. H. T., D., E. E. N. XX, XXX XX A., správcu konkurznej podstaty úpadcu MAKROB, s.r.o. v likvidácii, so sídlom 013 03 Krasňany 187, IČO: 43 901 743, proti žalovanému Advokátska kancelária ADVOCATUS Žilina s.r.o., so sídlom Kálov 653/23-2, 010 01 Žilina, IČO: 47 251 727, likvidátora úpadcu MAKROB, s.r.o. v likvidácii so sídlom Krasňany 187, zastúpenému JUDr. Lenkou Maďarovou, advokátkou, so sídlom Sládkovičova 6, 010 01 Žilina, o zaplatenie zmluvnej pokuty a o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením sporu, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m s ú d o m na konanie o odvolaní je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici podľa ust. § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) postúpil spor Krajskému súdu v Žiline ako súdu príslušnému na konanie a rozhodovanie o odvolaní, podanom proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 9NcKR/1/2018-94 z 27. novembra 2018. V odôvodnení uviedol, že Okresný súd Žilina predložil spor na rozhodnutie o podanom odvolaní Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ktorý zistil, že v danom prípade nejde o konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie, teda nie je daná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa ust. § 24 ods. 2 CSP. Ide o spor vyvolaný konkurzom, kedy na konanie je funkčne príslušný súd, v obvode ktorého rozhodoval súd prvej inštancie, teda funkčne príslušným súdom je Krajský súd v Žiline.

2. Krajský súd v Žiline s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa ust. § 43ods. 2 CSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o funkčnej príslušnosti. Uviedol, že predmetom sporu pred Okresným súdom Žilina je žaloba správcu konkurznej podstaty v postavení žalobcu proti likvidátorovi úpadcu v postavení žalovaného, na zaplatenie pokuty v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“) za porušenie povinnosti likvidátora podať včas návrh na vyhlásenie konkurzu. Predmetom žaloby je rozhodovanie o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo ZKR, a nie spor v zmysle ust. § 20 písm. d) CSP vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania a ani spor s týmto konkurzným konaním súvisiaci. Uvedenému

nepriamo nasvedčuje aj Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, v zmysle ktorej sa žaloby v sporoch vyvolaných konkurzom a reštrukturalizáciou, ako aj v sporoch súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, zapisujú do súdneho registra „Cbi“, pričom na rozdiel od týchto sporov, sa spor o žalobe, týkajúcej sa uplatnenia zodpovednosti za oneskorené podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, zapisuje do osobitného registra „NcKR“, do ktorého (okrem návrhu na vyhlásenie konkurzu a na povolenie reštrukturalizácie) sa zapisujú aj ďalšie podania, ktoré sa vzťahujú na konania podľa ZKR. Na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina je preto funkčne príslušným Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 24 ods. 2 CSP, pretože sa nejedná o spor vyvolaný konkurzom, resp. s ním súvisiaci.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „nadriadený súd“ alebo „NS SR“) ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Žiline a Krajskému súdu v Banskej Bystrici, podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici je dôvodný.

4. Podľa ustanovenia § 20 písm. d) CSP (upravujúceho výlučnú miestnu príslušnosť súdu) namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou týchto konaní, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

5. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 CSP (upravujúceho kauzálnu príslušnosť na konkurzné a reštrukturalizačné konanie), na konkurzné konanie a reštrukturalizačné konanie sú príslušné a) Okresný súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave, b) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave, c) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne, d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre, e) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline, f) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici, g) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove, h) Okresný súd Košice I pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

6. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa odseku 1 je príslušný a) Krajský súd v Bratislave pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. a) až d); b) Krajský súd v Banskej Bystrici pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. e) a f); c) Krajský súd v Košiciach pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. g) a h).

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

10. Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 ZKR v znení účinnom od 1. januára 2016, dlžník v predĺžení je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu do 30 dní, odkedy sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom predĺžení. Túto povinnosť v mene dlžníka má rovnako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu dlžníka, likvidátor dlžníka a zákonný zástupca dlžníka. Platí, že pre prípad porušenia povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas, sa medzi spoločnosťou s ručením obmedzením, jednoduchou spoločnosťou na akcie alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, dojednala zmluvná pokuta vo výške rovnakej ako je polovica najnižšej hodnoty základného imania pre akciovú spoločnosť. Vzniku tohto nároku nebráni, ak je dlžník právnym nástupcom spoločnosti, ktorá bola zrušená bez

likvidácie. Dohoda medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným, jednoduchou spoločnosťou na akcie alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, ktorá vylučuje alebo obmedzuje vznik nároku na zmluvnú pokutu, je zakázaná; spoločenská zmluva ani stanovky nemôžu obmedziť, alebo vylúčiť vznik nároku na jej zaplatenie. Spoločnosť sa nemôže nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vzdať alebo uzatvoriť ohľadom tohto nároku dohodu o urovaní; nepripúšťa sa započítanie, ani iný spôsob vyrovnania. Vznik nároku na zmluvnú pokutu sa nedotýka oprávnenia požadovať náhradu škody presahujúcu zmluvnú pokutu.

11. Podľa ustanovenia § 74a ods. 1 ZKR, správca vyzve osoby pri ktorých má za to, že im vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu podľa § 11 ods. 2, vrátane osôb určených veriteľským výborom, aby túto povinnosť v prospech všeobecnej podstaty splnili alebo preukázali, že im nevznikla alebo osvedčili, že sa jej zbavili.

12. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak vyzvaná osoba v určenej lehote, nie kratšej ako 15 dní, povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v prospech všeobecnej podstaty nesplní alebo nepreukáže, že jej táto povinnosť nevznikla alebo neosvedčí, že sa jej zbavila, správca uplatní nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty žalobou na súde, ktorý vyhlásil konkurz. Vo veci koná a rozhoduje samosudca, ktorý koná a rozhoduje v konkurznej veci úpadcu; vo veci samej rozhodne rozsudkom.

13. Novelou zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov, účinnou od 1. januára 2016, bol (okrem iného) zavedený nový právny inštitút - zodpovednosť povinných osôb za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu včas. ZKR ako lex specialis v ustanovení § 11 ods. 2 upravuje zákonnú domnienku dojednania zmluvnej pokuty medzi spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, pričom uplatnenie uvedenej sankcie je upravené v ust. § 74a ods. 1 a 2 ZKR takým spôsobom, že správca konkurznej podstaty najskôr vyzve osoby, pri ktorých má za to, že im vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu podľa ust. § 11 ods. 2 ZKR, aby túto povinnosť v prospech všeobecnej podstaty splnili alebo preukázali, že im nevznikla alebo osvedčili, že sa jej zbavili. Následne v prípade, ak povinná osoba si v určenej lehote (nie kratšej ako 15 dní) povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v prospech všeobecnej podstaty nesplní alebo nepreukáže, že jej táto povinnosť nevznikla alebo neosvedčí, že sa jej zbavila, správca je povinný uplatniť nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ust. 11 ods. 2 ZKR na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V spore o takejto žalobe koná a rozhoduje rozsudkom samosudca, ktorý koná a rozhoduje v konkurznej veci úpadcu (ust. § 74a ods. 2 ZKR v znení účinnom od 1. januára 2016).

14. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu o zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ust. § 11 ods. 2 v spojení s ust. § 74a ods. 2 ZKR pre obvod Krajského súdu v Žiline je Okresný súd Žilina (sídлом úpadcu sú Krasňany, nachádzajúce sa v obvode Krajského súdu Žilina), ktorý ako kauzálne príslušný súd na konkurzné konanie v zmysle ust. § 24 ods. 1 písm. e) CSP v predmetnom spore aj rozhodol rozsudkom č. k. 9NcKR/1/2018-94 z 27. novembra 2018. Zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZKR je osobitným právnym inštitútom, ktorý je upravený v lex specialis č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý *expressis verbis* v ust. § 74a upravuje spôsob uplatnenia zmluvnej pokuty, ako aj príslušnosť súdu, ktorý má o žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty rozhodnúť (súd, ktorý vyhlásil konkurz na majetok úpadcu) a preto spor na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa ust. § 11 ods. 2 ZKR má svoj pôvod v konkurznom konaní, bez ktorého by vôbec nemohol existovať. Nejedná sa o spor, ktorý by mohol existovať nezávisle od konkurzného konania. Rovnako ani žaloba o zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZKR nemôže byť predmetom prejednávania a rozhodnutia akéhokoľvek súdu prvej inštancie, ale len konkurzného súdu, ktorý koná a rozhoduje v konkrétnej konkurznej veci úpadcu a ktorým v posudzovanom prípade v zmysle ust. § 74a ods. 2 ZKR a ust. § 24 ods. 1 písm. e) CSP je Okresný súd Žilina, ktorý uznesením č. k. 3K/6/2017-130 zo 6. októbra 2017, uverejnenom v Obchodnom vestníku č. 195/2017 dňa 12. októbra 2017, vyhlásil konkurz na majetok úpadcu MAKROB, s.r.o. v likvidácii, so sídlom 013 03 Krasňany 187, IČO: 43 901 743. V predmetnej konkurznej veci koná a rozhoduje konkurzný sudca C.. C. G., ktorý o žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty aj rozhodol rozsudkom č. k. 9NcKR/1/2018-94 z 27. novembra 2018.

15. V posudzovanom prípade sa spor týka určenia funkčnej príslušnosti, ktorú je súd povinný ex offio skúmať počas celého konania. Keďže ide o spor o zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZKR v spojení s ust. § 74a ZKR, ktorý vyplýva z konkurzného konania, ktoré je vedené Okresným súdom Žilina (ako súdom konkurzným) na majetok úpadcu MAKROB, s.r.o. v likvidácii, so sídlom v Krasňanoch, na prejednanie ktorého je v prvej inštancii kauzálny príslušný Okresný súd Žilina, ktorý je súdom príslušným na konkurzné a reštrukturalizačné konanie pre obvod Krajského súdu v Žiline v zmysle ust. § 24 ods. 1 písm. e) CSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený pre Krajský súd v Žiline a Krajský súd v Banskej Bystrici, po preskúmaní sporu dospel k záveru, že funkčne príslušným súdom na prejednanie odvolania podaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 27. novembra 2018 je v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 písm. b) CSP Krajský súd v Banskej Bystrici, pretože z citovaného ustanovenia vyplýva, že na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa odseku 1 je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. e), f) (t.j. Okresného súdu Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline a Okresného súdu Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici).

16. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uzaviera, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu Krajským súdom Banskej Bystrici je dôvodný, pretože v posudzovanom prípade je funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina v zmysle ust. § 24 ods. 2 písm. b) CSP Krajský súd v Banskej Bystrici.

17. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.